

Nr 32.

Av herr **Vennerström m. fl.**, om viss ändring i kungörelsen den 1 juli 1918 angående tilläggsbidrag till vissa innehavare av odlingslägenheter och skogstorp i de sex nordligaste länen.

På grund av ett riksdagsbeslut 1918 utfärdades den 1 juli 1918 kungörelse om tilläggsbidrag till kronotorpare.

1917 års riksdag anhöll om utredning i vad mån ökning av statsbidraget så väl för nya upplåtelser av odlingslägenheter å kronoparker och överloppsmarker i de sex nordligaste länen som ock för redan skedda upplåtelser av dylika lägenheter och skogstorp kunde finnas erforderlig. Vid riksdagen 1918 framlade regeringen ett förslag om tilläggsbidrag, som begränsade sig till redan upplåtna odlingslägenheter och på 50 år utarrenderade skogstorp, vid vilka föreskrivna byggnadsarbeten utförts under den nuvarande kristiden eller icke alls blivit utförda. Det till kronotorpare beviljade tilläggsbidraget skulle svara mot tredjedelen av hans kostnader för byggnadsarbeten utförda från 1 januari 1915 till dagen för bestämmelsernas ikraftträdande samt mot hälften av kostnaderna för sådana byggnadsarbetens fullbordande efter dagen för ikraftträdandet. Tilläggsbidraget fick dock ej sammanlagt överskrida 1,250 kronor.

Den föreslagna begränsningen för tilläggsbidrags utgående till endast sådana odlingslägenheter, som vid bestämmelsens ikraftträdande redan upplåtits, grundade sig på förslag av kolonisationskommittén. Denna anförde, att ett lösande av frågan i hela dess vidd skulle innebära ett föregripande av kommitténs arbete. Jordbruksutskottet, som hade regeringsförslaget under behandling, tillstyrkte begränsningen. Utskottet förmenade att begränsningen icke skulle verka hämmande på den vidare utvecklingen av nybyggesverksamheten i Norrland. Som skäl anfördes att riksdagen i

Bihang till riksdagens protokoll 1920. 4 saml. 14 häft. (Nr 32—33.) 1

enlighet med kolonisationskommitténs förslag beslutat anordna kolonisationsförsök, omfattande ett 100-tal kolonat, samt att en snar utvidgning av denna kolonisationsverksamhet vore att förvänta.

Att kronotorpare, som fått sina lägenheter upplåtna efter den 2 juli 1918, icke få ett enda öres tilläggsbidrag, medan deras något äldre kamrat får det, är en orättvisa som är statsmakterna ovärdig. Det borde vara riksdagen angeläget att snarast rätta till sitt orättfärdiga beslut. Att av hänsyn till kolonisationskommitténs möjligen kommande förslag vänta med rättelse är onödigt härvidlag. Dess arbete torde icke på något sätt kunna förryckas, om riksdagen här företager en ändring. Odlarna på kronoparker äro icke till för kommitténs skull. Kommittén är till för att snarligen undanröja odlarnas svårigheter och underlätta ett rationellt kolonisationsarbete.

Bland kronotorpare råder icke mer än mening därom, att den här påpekade ändringen i kungörelsen av den 1 juli 1918 är av behovet påkallad, men även bland kronotorparnas förmän råder samma uppfattning. Därom vittnar följande inläga från en statens jägmästare:

»Anhålles att någon eller helst samtliga av länets riksdagsmän ville nästkommande riksdag motionera om att kungl. kungörelsen angående tilläggsbidrag till vissa innehavare av lägenheter och skogstorp å kronoparker i de sex nordligaste länen ändras därhän, att även lägenhetsinnehavare som fått sina lägenheter upplåtna efter den 2 juli 1918 medgivas rätt till tilläggsbidrag.

Som det nu är ställt äger en lägenhetsinnehavare, som exempelvis fått sin lägenhet upplåten år 1915, rätt att uppbära tilläggsbidrag för byggnadsarbeten, som han utfört först efter den 2 juli 1918, då däremot en lägenhetsinnehavare, som fått sin lägenhet upplåten efter den 2 juli 1918 och börjar bygga genast, ej får något bidrag. Detta är ju att premiera lättjan och kan väl ej kallas rättvist, så mycket mer som det är mycket dyrare att bygga nu i jämförelse med åren 1915, 1916 och 1917.

Det sägs att den nu sittande kolonisationskommittén skulle avhjälpa detta missförhållande, men medan gräset gror dör kon, i detta fallet egna-hemsrörelsen å kronoparkerna.

Som känt är, har kolonisationskommittén nu setat snart i 4 år utan att ha kommit med något positivt förslag; en flerårig kommitté borde givetvis ha skyldighet att fortast komma med förslag till avhjälpande av de påtagligaste bristerna, sedan kan den ju göra försök med mera.»

Med denna motivering hemställa vi,

att riksdagen måtte besluta en sådan ändring i kungl. kungörelsen av den 1 juli 1918 angående tilläggsbidrag till vissa innehavare av odlingslägenheter och skogstorp i de sex nordligaste länen, att även lägenhetsinnehavare, som fått sina lägenheter upplåtna efter dagen för denna kungörelses trädande i kraft, medgivas rätt till tilläggsbidrag.

Stockholm den 15 januari 1920.

Ivar Vennerström.

Sten Berglund.

C. O. Johansson.

